

Stockholm den 20 februari 2014

Polisanmälan

Vi polisanmäler härmed Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP).

Orsak till anmälan

Misstankar om medhjälp till våld (mord/mordförsök/misshandel) mot fredliga demonstranter i Bahrain och Saudiarabien.

Bakgrund

ISP har de senaste åren gett tillstånd till en mängd ansökningar från företag om att få sälja krigsmateriel till diktaturer i Mellanöstern. Enligt ISP själva gav de under förra året, 2013, till exempel nitton utförseltillstånd för leveranser till Förenade Arabemiraten och fjorton för leveranser till Saudiarabien. (Enligt Beslut 2013-7.4.1-0057, svar på ”Framställan att få ta del av allmän handling” från oss.)

De flesta av dessa affärer förblir hemliga eftersom ISP bedömer att sekretess gäller för dem. Dock har en del av denna information från de senaste årens affärer med just Saudiarabien kommit till allmänhetens kännedom genom att någon läckt den till Ekot-redaktionen. De resonemang som en högt uppsatt person inom ISP (Thomas Tjäder, säkerhetspolitisk rådgivare) för i ett av de läckta dokumenten (<http://sverigesradio.se/diverse/appdata/isidor/files/83/12012.pdf>) ger upphov till stark oro. Efter att ha tolkat riktlinjerna (Sveriges och EU:s) som att export inte ska medges om det förekommer omfattande, grova och systematiska kränkningar av mänskliga rättigheter i landet, skriver han ”I ljuset av dessa riktlinjer har, som ovan redovisats, ett antal ärenden prövats med positivt resultat” (detta gällde export av krigsmateriel till Saudiarabien).

I Saudiarabien och Bahrain förekommer grova och omfattande kränkningar av mänskliga rättigheter (se några exempel nedan). Det föreligger en stor risk att krigsmateriel från Sverige kommer till användning vid olika typer av brott mot människors liv och rättigheter. Eftersom ingen vanlig medborgare kan få veta vilken typ av materiel som exporteras behöver detta utredas av polis.

Grund för polisanmälan

I februari och mars 2011 demonstrerade tiotusentals medborgare för demokrati i kungadömet Bahrain. Den diktatoriska regimen slog till hårt. Polis och säkerhetstjänst fängslade fredliga demonstranter, sköt skarpt och torterade de fångna. I vissa fall misshandlade de även sjukhuspersonal som hade gett sjukvård åt oppositionella. I mars 2011 gick Saudiarabien in i Bahrain med 4000 trupper i 200 militära fordon för att hjälpa de styrande i Bahrain att slå ner demokrati-upproret. *The Bahrain Independent Commission of Inquiry* har dokumenterat att minst tjugo personer dödades av regimen under protesterna. Oppositionella uppskattar antalet dödade till 88 personer inklusive 41 som dog av tårgas.

Åtminstone två av de krigsmaterielprodukter som Sverige har sålt till Saudiarabien (BT46/BT47 lasersimulatorer samt ”add on armour”) är för den typ av stridsvagnar som Saudiarabien då använde.

Under slutet av 2011 ordnades fredliga manifestationer runt om i Saudiarabien. Hundratals greps, och flera hölls gripna under en längre period. Mellan den 20 och den 23 november 2011 sköts fyra

demonstranter ihjäl av saudisk säkerhetspolis, i städerna Qatif och al-Awwamiyya.¹ Sverige har bland annat sålt rödpunktssiktet Aimpoint samt ammunition till Saudiarabien. Det kan inte uteslutas att svenska produkter användes vid dessa och liknande händelser.

År 2012 gav ISP utförseltillstånd för bland annat ammunition och programvara, och bland det som levererades till Saudiarabien detta år fanns ammunition samt ”eldlednings- övervaknings- och varningsutrustning”. Under 2013 gavs alltså fjorton nya utförseltillstånd, än har inte alla kategorier offentliggjorts. Regimen i Saudiarabien fortsätter att slå ned protester. Som UD skrev i sin senaste rapport om läget i landet: ”Ledargestalter i olika sammanhang har frihetsberövats, utan brottsrubricering eller åtal.” Mot bakgrund av detta menar vi att svensk polis skyndsamt bör utreda exakt vilka produkter som har sålts från Sverige och hur dessa används i Saudiarabien och Bahrain.

Förutom ISP har förstås företagen i fråga ett ansvar för dessa eventuella brott. Vi väljer dock att anmäla ISP då de är högsta ansvariga myndighet och enligt riktlinjer från riksdagen borde avslå ansökningar om att sälja krigsmateriel till länder där grova och systematiska kränkningar av mänskliga rättigheter förekommer.

Sayed Muhamed, vicepresident för Bahrain Salam for Human Rights, 070-712 27 20
Annika Spalde, aktiv inom Kristna freds rörelsen, 076-246 19 94, annika.spalde@gmail.com
Martin Smedjeback, aktiv inom nätverket Ofog, 070-257 90 97, smedjeback@gmail.com
Lena Steinholtz Ekecrantz, aktiv inom Kvinnor för fred

---

1 <http://www.hrw.org/news/2011/12/30/saudi-arabia-renewed-protests-defy-ban>